

følge Arbejderne indenfor de 22 Fag i deres Stræben efter at faa Gang i Arbejdet, var vi i den nøjeste Overensstemmelse med alle forstandige Kredse i vort Land — og det var ikke blot Arbejderne, det var ogsaa Arbejdsgiverne, som for længst havde faaet nok af den Strid, de selv havde lavet. Ogsaa i Pressen løftede der sig jo Røster. En Mand, der nyder megen Anseelse, ikke mindst i konservative Kredse, nemlig Skibsreder A. P. Møller, slog til Lyd for en Opmandsafgørelse af Striden. Og Pressen — Pressen, Befolkningens Talerør — vilde virkelig ikke have Passivitet fra Regeringens Side. Jeg har liggende en Samling Artikler, der er nogle Hundrede, tror jeg, som jeg dog ikke skal spille Tiden med at oplæse — de var ellers muntre at høre igen —, jeg har en anselig Samling, neppe dem alle, med „København“ og „Nationaltidende“ i Spidsen — som sædvanlig forrest i Kapløbet, ivrigt konkurrerende i Anvendelsen af stærke og voldsomme Udtryk. Vi fik her at vide, at Regeringen havde værs'god at handle. Den skulde handle af Hensyn til Valutaen, den skulde handle af Hensyn til Landbruget, den skulde handle af Hensyn til betrængte Industrier, den skulde handle af Hensyn til vor nationale Ære, den skulde handle af Hensyn til Arbejderne, den skulde handle af Hensyn til Regeringen selv, for den kunde jo ikke være tjent med at sidde uvirksom o. s. v.

Se, vi vilde nu have handlet, naar Tiden til at handle var inde, uanset alle disse Ophidselsesforsøg, vi vilde have handlet, naar vi fandt, det var nødvendigt at handle, og det var det, vi gjorde Skridt til paa det første Stadium, hvor en saadan effektiv Indgriben kunde siges at være forsvarlig og nødvendig. Men jeg kan jo meget vel forstaa, at der nu er Mennesker, som har lidt vanskeligt ved at begribe det hele, naar de efter i et Par Maaneder at have læst, at vi, Regeringen, var nogle usle Individuer, som ikke turde gribe ind, nu bagefter læser, at vi var nærmest Forbrydere, fordi vi havde tænkt paa at gribe ind. De Mennesker maa blive lidt forvirrede, der kun læser en Presse, der bruger en saadan Fremgangsmaade. Jeg er jo ikke forbavset, slet ikke; jeg har et kvart Aarhundredes Erfaring til Bedømmelse af mine Modstanderes Presse, og der er jo da ogsaa efterhaanden en Del af den almindelige Befolkning, der faar dette Kendskab.

Naar der nu er sagt, baade i Pressen og af Talere, jeg tror endog af en for-

henværende Minister, at Provisoriet var grundlovsstridigt, er dette formentlig en Fortalelse. Jeg har ogsaa set, at nogle mener at kunne hævde, at et saadant Provisorium var stridende ikke just mod Grundlovens Ord, men mod dens Aand. Ja, jeg ved godt, at „Aanden“ bliver somme Tider brugt i Mangel af Paragraffer og egentlige Beviser, men heller ikke det er rigtigt. Naar Forespørgerne spørger, med hvilken konstitutionel Berettigelse vi vilde udstede et saadant Provisorium, kan jeg jo nøjes med at henvise til Grundlovens § 25. For en Ordens Skyld skal jeg læse den op; der staaer følgende: „I særdeles paastrængende Tilfælde kan Kongen, naar Rigsdagen ikke er samlet, udstede foreløbige Love, der dog ikke maa stride mod Grundloven og altid straks efter den følgende Rigsdags Sammentræden skal forelægges denne, uden hvis Bekræftelse Loven bortfalder. Foreløbige Love behandles først i Folketinget.“

Nu kunde jeg jo umuligt antage, som nogle har paastaaet i Pressen, at der var nogen ansvarlig Rigsdagsmand, der kunde optræde mod noget saa forsvarligt som Arbejdets Genoptagelse. Man har sagt, at det var Arbejdstvang, jeg vilde etablere. Nej, det var ikke Arbejdstvang; det var Fjernelse af den kunstige Hindring, der var rejst imod, at 100 000 Arbejdere fik Frihed til at arbejde, nemlig Arbejderne i de 22 Fag, hvori der var sluttet Overenskomst, men hvor man trods den afsluttede Overenskomst ikke maatte arbejde. Jeg skulde dog tro, at disse 100 000 Menneskers Velfærd ogsaa var at tage i Betragtning i en saadan Situation. Der var Konflikter tilbage, som reelt omfattede nogle faa, maaske nogle faa Tusinde, maaske ikke en Gang det; der var de forholdsvise faa, hvis Løn var særlig lav eller, som man har kaldt det, ude af Niveau, dem, der peges paa som det særlige Stof, Opmanden skal beskæftige sig med, i Forslaget af 20. Maj. Det var navnlig dem, der var tilbage; det drejede sig ikke om mange, det var et forsvindende Mindretal, som Opmanden skulde afsige Kendelse om, og Opmanden i dette Tilfælde var ligeledes tænkt at være Overpræsident Jensen.

Jeg maatte derfor ud fra disse Grunde antage, at det var umuligt, at Rigsdagen ikke enstemmig eller nogenlunde enstemmig skulde have bifaldet det Skridt, som bragte os ud af det Kaos, Striden var blevet til. Men selv om jeg skulde være blevet skuffet i min Forventning om en